

- key's stadi metodi doirasida shaxsiy mulohazalarini yozma shaklda bayon qilish;
- berilgan mavzu yuzasidan taqdimot tayyorlash;
- o'tilgan mavzuni mustahkamlash maqsadida test tuzish;
- seminar bo'yicha konpekt daftarlari yuritish (seminar mavzulari konpekti, seminar bo'yicha adabiyotlar sharhi, o'tilgan mavzidagi tarixiy shaxs hayotiga chiqgilar) shuningdek, joriy, oqaliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishini topshirish.

Asosiy adabiyotlar

- ✓ 1. An introduction to journalism by Richard Rudin & Trevor Jbootson. Printed in UK. 2021.
- ✓ 2. Jurnalistika nazariyasi, tarixi va taraqqiyoti. Jurnalistika bo'yicha 10 jildlik ilmiy-omtabor majmua. J. 1. – Toshkent: O'zbekiston, 2019.
- ✓ 3. Коронененко С.Г. Основы журналистики: учеб. пос. – М.: АспектПресс, 2001.

Tavsiya qilinadigan qo'shimcha adabiyotlar

4. Mirziyoyev Sh.M. Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston. - Toshkent: O'zbekiston, 2024.
5. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda taraqqiyot strategiyasi asosida demokratik islohotlar yo'lini qat'iy davom ettiramiz. 6-jild. - Toshkent: O'zbekiston, 2023
6. Ганаток О.Л. Основы теории коммуникации. –М., Кнорус, 2012
7. Кашкин В.Б. Основы теории коммуникации. – М., 2007.
8. Концевкая В.П. Социология коммуникации. – М., 1997.
9. Прохоров Е.П. Введение в теорию журналистики. Учебник МГУ. Икар. 2000

Аxborot manbalarigi

9. <http://journalism.larod.ru>
10. <http://www.lbrary.cjes.ru online>
11. <http://www.infohome-altai.ru/index143>

Dastur muallifi:	Saluyeva Mubabbat, Filologiya fanlari nomzodi, dotsent
E-mail:	mubabbat2962@mail.ru
Tashkilot:	Toshkent davlat sharoqshunoslik universiteti, Sharq xalqlari tili va adabiyoti instituti "Tariqimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika" oliy maktabi

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA'LIM FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI TOSHKENT DAVLAT SHAROSHUNOSLIK UNIVERSITETI

NOSHIRLIK JURNALISTIKASI

FANINING SILLABUSI

(Kunduzgi ta'lim shakli 2-kurs)

Bilim sohasi:	300000	-	ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi:	320000	-	jurnalistika va axborot
Ta'lim yo'nalishi	60320100	-	jurnalistika

Fan sillabusi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabining 2024-yil "29" 08 dagi "1" -son majlisida muhokama etilgan va tasdiq uchun tavsiya etilgan.

Fan sillabusi TDSHU O'quv-uslubiy kengashining 2024-yil 30.08 "1" -son majlisida tasdiqlangan va ta'lim jarayonida foydalanish uchun tavsiya etilgan.

Tuzuvchi:

M. Saliyeva – TDSHU, "Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika" oliy maktabi dotsenti, f.f.n.

Taqrizchilar:

N. Ismatullayeva – TDSHU, "Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika" oliy maktabi boshlig'i, PhD oliy maktabi direktori

X. Hamidov – TDSHU, "Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika" oliy maktabi professori, DSc

TDSHU Sharq xalqlari tillari va adabiyoti instituti direktori: 2024-yil "4" 09 H.V. Mirzaxmedova
(imzo)

Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi boshlig'i: 2024-yil "4" 09 S.T. Mustafayeva
(imzo)

Qo'llash	fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
Iste'dodini namoyish etish	fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.
2 baho – "qoniqarsiz"	
Fanni to'liq o'zlashtirish	fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
Tushunish	fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
Gaprish	fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
Qo'llash	fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
Iste'dodini namoyish etish	fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
Aktivlik	fanni bilmasa.

Joriy va Oraliq nazorat turini o'tkazish va mazkur nazorat turi bo'yicha talabani bilmomini baholash tegishli fan bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini olib borgan professor-o'qituvchi tomonidan amalga oshiriladi.

Yakuniy nazorat turini o'tkazish va mazkur nazorat turi bo'yicha talabani bilmomini baholash o'quv mashg'ulotlarini olib bormagan professor-o'qituvchi tomonidan amalga oshiriladi.

Tegishli fan bo'yicha o'quv mashg'ulotlarini olib borgan professor-o'qituvchi yakuniy nazorat turini o'tkazishda ishtirok etmaydi.

Talaba tegishli fan bo'yicha yakuniy nazorat turi o'tkaziladigan muddatga qadar oraliq nazorat turini topshirgan bo'lishi shart.

Bir fanga ajratilgan auditoriya soatining 25 foizini va undan ortiq soatni sababsiz qoldirgan yoki oraliq nazorat turini topshirmagan, yohud ushbu nazorat turi bo'yicha "2" (qoniqarsiz) baho bilan baholangan talaba ushbu fandan chetlashtirilib, yakuniy nazoratga kiritilmaydi hamda mazkur fan bo'yicha tegishli kreditlarni o'zlashtirmagan hisoblanadi.

Yakuniy nazorat turiga kiritilmagan yoki kirmagan, shuningdek, ushbu nazorat turi bo'yicha qoniqarsiz baho olgan talaba akademik qarzdor hisoblanadi.

Akademik qarzdor talabalar ta'til vaqtida yoki keyingi semestrlar mobaynida tegishli fanlardan o'zlashtirilmagan kreditlar miqdoriga mos ravishda bazaviy to'lov-kontrakt miqdoridan kelib chiqqan holda to'lovni amalga oshirgandan so'ng o'zlashtirilmagan fanlarni o'z hisobidan qayta o'qish huquqiga ega bo'ladi.

Kreditlarni olish uchun talabalar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, mustaqil mushohada yuritish, xususan, har bir seminar uchun:

S.T.Mustafayeva

Akademik qarzдор talabalar ta'til vaqtida yoki keyingi semestrlar mobaynida tegishli fanlardan o'zlashtirilmagan kreditlar miqdoriga mos ravishda bazaviy ta'lov-kontrakt miqdoridan kelib chiqqan holda ta'lovni amalga oshirgandan so'ng o'zlashtirilmagan fanlarni o'z hisobidan qayta o'qish huquqiga ega bo'ladi.

Kreditlarni olish uchun talablar:
Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, mustaqil mushohada yuritish, xususan, har bir seminar uchun:

3 baho –“Qoniqarli”	
Fanni to'liq o'zlashtirish	fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
Tushunish	fundagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
Ga'pish	bayon qilish ravon bo'lmasa;

	Fan maqsadi (FM)
FMI	Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda har qanday tuzilmani tashkil etish uchun avvalo, bu faoliyatning nima uchun tashkil qilinayotganligi to'g'risida va uning asosiy maqsadini bilib olishi kerak. Uning asosiy tamoyillarini bilish, ishda yuqori darajali samaradorlik va natijaviylikka erishish uchun uni yaxlit ko'ra olish zarur. Jurnalistik faoliyatning o'ziga xos xususiyatlari bilan ta'riflanadi. Jurnalistika va ommaviy kommunikatsiya asoslari fanini o'rganishning asosiy kompetensiyalari (o'qish, tinglash, yozish va gapirish)ni A1 darajasiga yetkazishdan iborat.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Jurnalistik faoliyatni tashkil etish (tanlov fan)

Ta'lim natijalari (FN)	
TN1	Bilimlar jihatidan: Demokratik jamiyatda jurnalistika va jurnalistning ijtimoiy roli va jamoat vazifasini, ijtimoiy ehtiyojlar kontekstida omamaviy axborot vositalarining vazifalari va tamoyillarini, mahalliy va xorijiy

	OAVlarning tarixiy va zamonaviy tajribasini tushunish o'rganilayotgan fanning amaliy va nazariy o'ziga xosligi va xususiyatlari to'g'risida to'liq tushunchaga ega bo'lish;
TN2	Jurnalistika faoliyatini tashkil etishda, kasbning ijtimoiy, informasion, ijodiy sifatida mohiyatini tushunish, uning asosiy xususiyatlari, jurnalistning ijtimoiy rollari, kasbiy funksiyalarini mas'uliyatli bajarish, faning ilmiy tavsifi, shakllari, turlari, usullari, tuzilishi va qonuniyatlari; yozma va og'zaki shakllarini bilishi va ulardan foydalana olishi;
	Ko'nikmalar jihatidan:
TN3	Jurnalistika faoliyatini tashkil etishda fanning o'ziga xos qonuniyatlarini o'qitish. Nazariy va amaliy jihatdan o'rganish tamoyillarini egallash. Zamonaviy jurnalistika taraqqiyotida o'ziga xos Jurnalistika fanini tashkil etish tizimini va xususiyatlarini anglay olish; o'rganilayotgan fan yuzasidan mutaxassislik sohasidagi umumiy masalalarni bema'lol yecha olish va <i>jonli muloqot olib borish</i> ;
TN4	Jurnalistika faoliyatni tashkil etishda jurnalistning erkinligi va ijtimoiy javobgarligining ma'nosi, o'zaro munosabat, jamiyatdagi axborot xavfsizlikni ta'minlash muhimligini tushunish. Jurnalistik kasbning ijtimoiy, axborot, ijodiy sifatida mohiyatini tushunish kasbiy funksiyalarini mas'uliyatli bajarish to'g'risidagi to'liq tushuncha va ko'nikmasiga ega bo'lish;
TN5	Jurnalistika faoliyatini tashkil etishda OAVlarining xususiyatlari, vazifalari va usullari, jurnalistik nashrlarni yaratish jarayoni texnologiyasini bilish, mazmuni va tarkibiy- tuzilish xususiyatlarini bilish. Jurnalist kadrlarni tayyorlashda fanning asosiy ahamiyati;
TN6	Jurnalistika faoliyatni tashkil etishda OAVlariga qo'yiladigan asosiy talablarni bilish (aniqlik, ishonchlilik, manbalarni tayyorlashdagi qoidalarni bilish) jurnalistik faoliyatni tashkil etish xususiyatlari fanining dunyoda va O'zbekistonda o'ziga xos ahamiyati to'g'risida, talaba o'z bilim va ko'nikmalarini ko'rsata olishi kerak.

Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)		
M1	Noshirlik tushunchasi, tarifi	2
M2	Noshirlik faoliyatini maqsad va vazifalari	2
M3	Gazeta maketi	2
M4	Press-reliz tayyorlashda jurnalistik mahorat.	2
M5	Tahririyat hodimlarining ish faoliyati	2

M6	Ijtimoiy tarmoqlarda ishlash	2
M7	Gazetalardagi maqolalardagi xatoliklar	2
M8-9	Xususiy gazetalar tahlili	4
M10	Gazetani yaratish	2
M11	"O'zbekiston ovozi", "Yoshlar ovozi" gazetalarining yaratilishi	2
M12	"Darahchi" internet saytlari	2
Jami:		24
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)		
A1	Jurnalistik faoliyatni tashkil etish fanining maqsad va vazifalari	4
A2	Jamoatchilik va OAV uchun tadbirlar tashkil etish Jurnalistik faoliyatni tashkil etish asoslari va nazariyasi, mazmuni, mohiyati haqida to'liq tushunchalarning shakllanganligi	4
A3	Kommunikatsiya kanallari. Tarmoqlarni rivojlantirish ko'nikmasiga ega bo'lish	4
A4	Press-reliz tayyorlashda jurnalistik mahorat. Press-relizning turlari, maqsadlari	4
A5	Veb-saytga qo'yiladigan asosiy talablar. Jurnalistik faoliyatni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlarining shakllanganligi va ko'nikmalar	4
A6	Ijtimoiy tarmoqlarda ishlash. Jurnalistik faoliyatni tashkil etish auditoriyasini o'rganish tamoyillari haqida	4
jami		24
Mashg'ulotlar shakli: mustaqil ta'lim (MT)		
MT	Amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy ishlarni bajarish	36
MT1	Jurnalistik faoliyatni tashkil etish fanining maqsad va vazifalari	4
MT2	Jamoatchilik va OAV uchun tadbirlar tashkil etish Jurnalistik faoliyatni tashkil etish asoslari va nazariyasi, mazmuni, mohiyati haqida to'liq tushunchalarning shakllanganligi	4
MT3	Kommunikatsiya kanallari. Tarmoqlarni rivojlantirish ko'nikmasiga ega bo'lish	4
MT4	Press-reliz tayyorlashda jurnalistik mahorat. Press-relizning turlari, maqsadlari	4
MT5	Veb-saytga qo'yiladigan asosiy talablar. Jurnalistik faoliyatni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlarining shakllanganligi va ko'nikmalar	4
MT6	Ijtimoiy tarmoqlarda ishlash. Jurnalistik faoliyatni tashkil etish auditoriyasini o'rganish tamoyillari haqida	4